

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Риторика та культура спілкування» Компонента освітньої програми – *обов'язкова* (5 кредитів)

Освітньо-професійна програма	Культурологія
Спеціальність	034 Культурологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача (-ів)	https://philcult.chnu.edu.ua/spivrobotnyky/haranty-osvitnikh-prohram/medina-tetiana-viacheslavivna/
Контактний тел.	+38 (095) 701-05-56, +38 (068) 474-57-08
E-mail:	t.medina@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5737
Консультації	

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Риторика та культура спілкування» спрямована на формування у студентів навичок ефективного усного та письмового спілкування в професійній сфері. Курс охоплює основи класичної та сучасної риторики, принципи аргументації, ораторського мистецтва, структурування виступів та ділової комунікації.

Мета навчальної дисципліни: навчання мистецтву публічного виступу, оволодіння практичними навичками створення текстів різних жанрів, засвоєння форм ефективної комунікації, впливу на аудиторію з урахуванням її особливостей. Вивчення дисципліни передбачає формування творчого теоретичного мислення, опанування студентами основ як професійної, так і міжособистісної комунікації, практичними комунікативними навичками адаптації в сучасних українських реаліях.

У результаті вивчення дисципліни студенти мають опанувати основні теоретичні засади ораторського мистецтва, отримати практичні навички, необхідні для майбутнього фахівця.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. Теоретичні засади ораторського мистецтва	
Тема 1	Риторика як мистецтво і наука. Предметі завдання курсу.
Тема 2	Ораторське мистецтво: минуле, сьогодення та майбутнє
Тема 3	Методика та етапи підготовки публічного виступу
Тема 4	Структура ораторського твору
Тема 5	Культура мови оратора
Тема 6	Практикум публічного виступу
Тема 7	Невербальні засоби спілкування у комунікаціях
МОДУЛЬ 2. Організація сучасної ділової комунікації	
Тема 8	Зовнішня культура оратора. Оратор й аудиторія.
Тема 9	Переконання та маніпуляції в процесі мовного впливу
Тема 10	Як створити ефективну презентацію
Тема 11	Технологія і етикет ділового спілкування

Тема 12	Етика спілкування по телефону та в інтернеті
Тема 13	Форми участі в діловому житті. Ділові зустрічі та переговори
Тема 14	Успішна співбесіда з роботодавцем
Тема 15	Розбудова успішної кар'єри

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Для досягнення освітньої мети та прогнозованих програмних результатів використовуються основні традиційні та інтерактивні методи навчання, новітні технології.

Методи навчання:

дисципліни.

МН1 – словесний метод (лекція, дискусія);

МН2 – практичний метод (практичні заняття, практичні завдання);

МН3 – наочний метод (ілюстрація, демонстрація, презентація);

МН4 – робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату, написання есе);

МН5 – методи дистанційного навчання (з використанням системи Moodle);

МН6 – самостійна робота (розв'язання завдань);

МН7 – індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів першого рівня освіти.

МН 8 – ситуаційні завдання;

МН 9 – робота з інформаційними ресурсами (нормативними джерелами, навчально-методичною та науковою літературою, інтернет-ресурсами);

МН 10 – самостійна робота

МН 11 - робота з тестами

МН 12 - робота в малих групах

МН 13 – інші методи навчання

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль:

Загальна (максимальна) кількість балів, яку здобувач може отримати в процесі вивчення дисципліни протягом семестру, становить 100 балів, з яких **60** балів здобувач набирає при поточних видах контролю і **40** балів – у процесі підсумкового виду контролю (заліку).

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за кожним запланованим результатом навчання визначеним у робочій програмі навчальної дисципліни.

Види та форми контролю: усні та письмові відповіді й доповіді здобувачів; письмові творчі роботи (есе; аналітичні повідомлення, реферати, порівняльні таблиці); групові тематичні дискусії; презентації; тестові завдання, термінологічні диктанти тощо.

Форми та методи оцінювання:

Засобами оцінювання та демонстрування результатів навчання можуть бути:

усне і письмове опитування;

виконання письмових робіт (есе, реферат);

стандартизовані тести;

презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

інші види індивідуальних та групових завдань.

підсумкове оцінювання: залік

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Критерієм успішного оцінювання є досягнення здобувачем вищої освіти мінімальних порогових рівнів (балів) за кожним запланованим результатом навчання.

**Розподіл балів, які отримують студенти
(залік)**

Поточне оцінювання (<i>аудиторна та самостійна робота</i>)															Кількість балів (залік)	Сумарна к-ть балів
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12	T13	T14	T15	40	100
4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4		

T1, T2 ... – теми змістових модулів.

Курс «Риторика та культура спілкування» вивчається протягом семестру та складається з одного модуля. Протягом семестру студент може набрати максимально 60 балів. Підсумковий модуль оцінюється у 40 балів. Він складається з двох форм роботи: теоретичної і практичної (тестові завдання). Теоретичний блок складається з трьох питань, що підсумовують вивчений матеріал, і за умови успішного розкриття кожне питання може бути оцінене у 7 балів.

За умови успішної роботи у межах двох теоретичних модулів, виконання всіх форм роботи на підсумковому контролі, студент має можливість за результатами навчання з курсу «Риторика та культура спілкування» отримати 100 балів.

Підсумкова кількість балів після закінчення вивчення навчальної дисципліни переводиться в оцінку за національною системою та шкалою ECTS.

При виставленні загальної оцінки враховуються такі критерії:

«А» ставиться уразі, якщо здобувач:	<ul style="list-style-type: none"> – постійно готувався до занять згідно з програмою дисципліни; – глибоко та всебічно розкривав зміст питань, використовуючи додаткову літературу; – показав уміння формулювати висновки, узагальнювати та аналізувати навчальний матеріал; – продемонстрував уміння формулювати власну точку зору та аргументовано доводити її; – переконливо та логічно викладав матеріал, проявляв творчий підхід до виконання індивідуального науково-дослідницького завдання; – належним чином виконував завдання для самостійної роботи; – допускав при усних відповідях та тестуванні окремі незначні неточності; – добре виконав завдання модульного контролю.
«В» ставиться у разі, якщо здобувач:	<ul style="list-style-type: none"> – розкривав згідно з програмою дисципліни зміст питань, використовуючи додаткову літературу; – робив узагальнення та висновки з окремих питань; – виконував завдання для самостійної роботи; – при усних відповідях не завжди повно й аргументовано викладав матеріал, а при тестуванні мали місце окремі неточності; – не проявив творчий підхід до виконання індивідуального науково-дослідницького завдання; – добре виконав завдання модульного контролю.
«С» ставиться у разі, якщо здобувач:	<ul style="list-style-type: none"> – розкривав згідно з програмою дисципліни зміст питань, але недостатньо й не завжди використовував додаткову літературу; – формулював висновки з окремих питань практичних занять; – не проявляв належної активності на практичних і семінарських заняттях; – брав участь у виконанні індивідуального науково-дослідницького завдання, але продемонстрував недостатній рівень наукової культури; – виконав завдання модульного контролю, але допускав окремі неточності при усних відповідях, тестуванні.

<p>«D» ставиться у разі, якщо здобувач:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – відповідав на окремі питання, які обговорювалися; – формулював висновки з окремих питань; – при підготовці до практичних занять майже або й зовсім не використовував додаткову літературу; – не проявляв активності на практичних заняттях; – частково виконав завдання для самостійної роботи; – не виконав належним чином індивідуальне науково-дослідницьке завдання; – при виконанні завдань модульного контролю допустив багато неточностей або декілька грубих помилок.
<p>«E» ставиться у разі, якщо здобувач:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – відповідав на окремі питання, які обговорювалися; – допускав численні неточності при усних відповідях, демонструючи лише репродуктивний рівень засвоєння навчального матеріалу без його осмислення, – не вмів сформулювати свою позицію, проаналізувати або порівняти різні точки зору на проблему; – недостатньо використовував основну літературу й майже бо зовсім не використовував додаткову; – не проявляв активності на практичних заняттях, старанності при виконанні завдань для самостійної роботи; – виконав окремі завдання для самостійної роботи; – не виконав належним чином індивідуальне науково-дослідницьке завдання; – погано виконав завдання модульного контролю, з численними помилками та неточностями.
<p>«Fx» ставиться у разі, якщо здобувач:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – поверхнево розкривав зміст питань, які розглядалися; – допускав суттєві помилки при усних та письмових відповідях; – поверхнево ознайомився з рекомендованою літературою; – частково виконав завдання для самостійної роботи; – не проявляв активності на практичних заняттях; – допускав принципові помилки під час виконання завдань; – не виконав завдання модульного контролю.
<p>«F» ставиться у разі, якщо здобувач:</p>	<ul style="list-style-type: none"> – поверхнево розкривав зміст питань, які розглядалися; – допускав суттєві помилки при усних та письмових відповідях, тестуванні; – не ознайомився з рекомендованою літературою; – не виконав завдання для самостійної роботи; – не виконав індивідуальне науково-дослідницьке завдання; – не проявляв активності на практичних заняттях; – на підсумковому занятті не вмів відтворити зміст окремих питань, передбачених програмою дисципліни; – не виконав завдання модульного контролю.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

- ✓ «Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/jxdfs0zb/etychnyi-kodeks-chernivets_koho-natsionalnoho-universytetu.pdf
- ✓ «Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича» https://www.chnu.edu.ua/media/n5nbzwgb/polozhennia-chnu-pro-plahi_at-2023plusdodatky-31102023.pdf

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

(покликання на електронні ресурси до навчальної дисципліни)

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

(покликання на електронні ресурси до навчальної дисципліни)

37 порад для ефективної презентації PowerPoint. URL: <https://business.tutsplus.com/uk/articles/37-effective-powerpoint-presentation-tips--cms-25421>

Виступ експромтом. URL: <https://oratorske.com.ua/vystup-ekspromtom>

Інтернет-джерела (законодавство)

Закон України Про інформацію. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>

Закон України Про державну службу. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>

1. Електронні бібліотеки та платформи навчальних матеріалів

Національна бібліотека України ім. В. Вернадського (Е-бібліотека)

<http://www.nbuv.gov.ua>

Українська електронна бібліотека (УЛІФ)

<https://www.ulif.org.ua>

eLIBUkr — електронна бібліотека університетів України

<https://www.elibukr.org>

Відкритий доступ до підручників та навчальних курсів Prometheus

<https://prometheus.org.ua>

2. Електронні підручники та навчальні матеріали з риторики

Курс «Основи комунікації та публічних виступів» (Coursera)

<https://www.coursera.org>

Курс «Public Speaking» (EdX)

<https://www.edx.org>

3. Корисні онлайн-ресурси з техніки мовлення та комунікації

TED – виступи, зразки високої риторики, техніки переконання

<https://www.ted.com>

Toastmasters International – матеріали про структуру промови, техніку виступу

<https://www.toastmasters.org>

YouGlish – приклади правильної вимови та інтонації

<https://youglish.com>

4. Професійно-комунікативні ресурси

Harvard Business Review – статті про ділову комунікацію, аргументацію та переговори

<https://hbr.org>

MindTools – інструменти ефективної комунікації

<https://www.mindtools.com>

The Communication Initiative Network

<https://www.comminet.com>

6. Словники, енциклопедії та мовознавчі ресурси

Академічний тлумачний словник української мови (СУМ)

<http://sum.in.ua>

Lingvo Online

<https://www.lingvolive.com>

7. Додаткові мультимедійні ресурси

YouTube-канали з риторики, комунікації та публічних виступів:

- TEDx Talks

- Андрій Бабаєв — ораторське мистецтво

- Анатолій Єрмоленко – риторика та культура мовлення

Детальна інформація щодо вивчення курсу «Вступ до спеціальності «Соціальне забезпечення» висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни
<https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=5737>